

CHECK TEST

KOGNITIVNÍ PŘÍSTUPY K DIVADLU A PERFORMANČNÍMU UMĚNÍ II

- Podívejte se na tři videa (na dalším slidu). Který z úryvků dle vašeho názoru lépe vystihuje situaci Shakespearovy postavy (Hamleta) a proč? Formulujte argumenty.
- Přečtěte si úryvek ze hry W. Shakespeara *Julius Caesar* (promluva Marca Antonia). Zamyslete se nad tím, jakou divadelní situaci či situace text určuje nebo modeluje. Najdete v textu nějakou (konceptuální) metaforu? K důkladnějšímu porozumění dramatické situace doporučuji přečíst si celý text hry 😊.

Podklady ke splnění check-testu najdete v této krátké prezentaci, která je také k dispozici ve studijních materiálech v IS.

W. SHAKESPEARE: *HAMLET*

- *Hamlet* (1948) – L. Olivier

<https://www.youtube.com/watch?v=5ks-NbCHUns>

- *Hamlet* (1996) – K. Branagh

<https://www.youtube.com/watch?v=ykmFhdoiLCw>

- *Hamlet* (2015) – B. Cumberbatch

<https://www.facebook.com/allthingsbenedictcumberbatch/videos/to-be-or-not-to-be-hamlet-2015-sub-ita/872037492960101/>

To be, or not to be-
that is the question:
Whether 'tis nobler
in the mind to suffer
The slings and
arrows of outrageous
fortune
Or to take arms
against a sea of
troubles,
And by opposing end
them. To die- to
sleep-
No more; and by a
sleep to say we end
The heartache, and
the thousand natural
shocks
That flesh is heir to.
'Tis a consummation
Devoutly to be
wish'd. To die- to
sleep.
To sleep- perchance

to dream: ay, there's
the rub!
For in that sleep of
death what dreams
may come
When we have
shuffled off this
mortal coil,
Must give us pause.
There's the respect
That makes calamity
of so long life.
For who would bear
the whips and scorns
of time,
Th' oppressor's
wrong, the proud
man's contumely,
The pangs of despis'd
love, the law's delay,
The insolence of
office, and the spurns
That patient merit of
th' unworthy takes,

When he himself
might his quietus
make
With a bare bodkin?
Who would these
fardels bear,
To grunt and sweat
under a weary life,
But that the dread of
something after
death-
The undiscover'd
country, from whose
bourn
No traveller returns-
puzzles the will,
And makes us rather
bear those ills we
Than fly to others
that we know not of?
Thus conscience does
make cowards of us
all,

And thus the native
hue of resolution
Is sicklied o'er with
the pale cast of
thought,
And enterprises of
great pith and
moment
With this regard their
currents turn awry
And lose the name of
action.- Soft you now!
The fair Ophelia!-
Nymph, in thy
orisons
Be all my sins
rememb' red.

HAMLET – BÝT, ČI NEBÝT (III, 1; PŘEL. JOSEF JIŘÍ KOLÁR, 1855)

Být či nebýt? – Taká zde
jest otázka:

Zda šlechetněji duchu,
snášeti

Ostny a hroty vzteklé
Štěstěny,

Či zbroje se na přival
nátisků

Vzdorem je skončiti? –
Umřít – usnout; –

Nic více? – Říci že
ukončen spánkem

Bol srdce, ústrkův tisíce
vrozených,

Dědičných tělu – ba
vytoužený

Byl by to vřele cíl. –
Umřít – usnout –

Usnout! – Snad míti
sny? – V tom závada! –

Jaké as sny v tom
spánku vzejdou,

Když odmrštěno pouto
smrtné –

To nás zaráží. – To ten
zřetel jest,

Co bídu dlouhým daří
životem. –

Aj, kdož by snášel
důtky, hanu časův,

Mohutných nátisk,
pýška potupu,

Bol lásky zhrzené,
průtahy práva,

Úřadů svévoli aneb
urážky,

Jež kydá nehodnost na
tichou zásluhu,
Kdy moh' by zjednat
sobě pokoje

Jen pouhou jehlou? –
Kdož by nosil břímě,
Udýchal, potil se pod
tíží života? –

Leč že jen strach z
něčeho po smrti –

Kraj ten neznámý, z
jehož břehu žádný

Poutník se nevrací –
nám vůli mate,

Že raděj nesem zloty,
kteréž známe,

Než bychom k
neznámým se utekli.

Tak svědomí z nás
všech sket nadělá,
A přirozená barva
odvahy

Jest tak zchorobena
vyzáblým rozmyslem,
Že podnikání vznešená
a vážná

Tím zřetelem zastavují
svůj běh

Tratíce jméno skutkův.
– Ticho již! –

Krásná Ofelie! – Nymfo,
v modlitbách svých
Všech hříchů mých
zpomínej. –

W. SHAKESPEARE: JULIUS CAESAR

- *Viz další slide.*
-
-

(Překlad E. A. Saudek)

ANTONIUS.

Přátelé, Římané, občané, slyšte!
Chci pohřbít Caesara, ne vychvalovat...

ANTONIUS. Máte-li slzy, teď je prolévejte!

Vy znáte tento plášť. Já dobře vím,
kdy Caesar oblékl jej prvně. Bylo

to v jeho stanu, v létě, navečer
onoho dne, kdy potřel Nervany.

Hle, tudy vjela dýka Kassiova,
ta trhlina je dílem Kaskovým

a sem ho bodl milovaný Brutus!

A když svou proklatou pak vytrh ocel,
hle, jak šla za ní Caesarova krev,

jako by na práh zvědavě se hrnouc,

zda je to Brutus, kdo tak tvrdě buší!

Vždyť Brutus Caesarův byl miláček,
jak Caesar zbožňoval ho, suďte bozi!

To byla ze všech rána nejkrutší.

Když jeho velký Caesar viděl bodat,
tu nevděk strašněji než paže zrádců

ho dorazil. Tu puklo jeho srdce.

A zahaliv si pláštěm obličej,

pod sochou Pompejovou, k jejím nohám,

jež rudly krví, velký Caesar pad.

Jaký to pád, mí spoluobčané!

To já a vy, my všichni jsme tu padli,

a zrada zajásala nad námi.

Teď pláčete. A vidím na vás všech

tlak lítosti: ty krůpěje jsou dobré.

Dušinky! Pláčete už vidouce jen

Caesarův plášť tak rozsápaný? Hledte:

zde, zrádci zohaven, je Caesar sám!

PRVNÍ OBČAN. Té hrůzy hrůzoucí!